श्रीसुरसरस्वतीसभा शृङ्गेरी

तुरीया परीक्षा

प्रथमपत्रिका

दिनाङ्कः - 06-09-2026 | अङ्काः - 100

पूर्वाह्णे - 10:00 वादनतः 1:00 वादनपर्यन्तम् | समयः - घण्टात्रयम्

सूचना - सर्वाणि उत्तराणि संस्कृतेन एव लेखनीयानि

1 पञ्चानाम् एकवाक्येन उत्तरं लिखत । **5**

१. स्त्रीपुंसौ कस्य आत्मभागौ ?

२. आनन्दगिरिः कः ?

३. ‘रघोरौदार्यम्’ इति पाठः कस्मात् ग्रन्थात् कस्माच्च भागात् उद्धृतः ?

४. कः शङ्करैकभावं कलयति ?

५. भारताचार्यः कः ?

६. रुमण्वान् कः ?

७. यौवनवती दमयन्ती कस्मिन् मनो बबन्ध ?

८. विद्या केषु पूज्यते ?

2 पञ्चानां त्रिचतुरैः वाक्यैः उत्तरं लिखत । **10**

१. कुन्त्याः सेवया प्रीतो दुर्वासाः तां किमाह ?

२. कूपे समुद्रे च तुल्यं जलं गृहणन् घटः किमुपदिशति ?

३. ‘मा भूत् परीवादनवावतारः’ - कीदृशः सः परीवादः ?

४. शङ्कर इति नाम कथं सार्थकम् आसीत् ?

५. अम्बरस्थः चन्द्रः कथं बभ्राज ?

६. एकचक्रनगरे वसतः पाण्डवान् यदृच्छयागतो विप्रः किमुवाच ?

७. सुरेश्वरः वार्तिकं रचयितुकामो भगवत्पादं किमभ्यर्थयामास ?

3 द्वयोः विस्तरेण (सप्ताष्टैर्वाक्यैः) उत्तरं लिखत । **8**

१. देवैः कृतां विष्णुस्तुतिं पाठानुसारेण वर्णयत ।

२. गिरिः गुरुसेवां कथं विदधौ ?

३. भगवता वेदव्यासेन उक्तं द्रौपद्याः पूर्ववृत्तान्तं वर्णयत ।

४. हस्तिनापुरमागतान् पाण्डवान् दृष्ट्वा नागराः किमतर्कयन् ?

4 वाक्यत्रयं सप्रसङ्गं विवृणुत । **9**

१. शरद्घनं नार्दति चातकोऽपि ।

२. विपक्वं फलमद्य नः ।

३. शीर्षेऽस्य व्यरचि रयेण पुष्पवृष्टिः ।

४. आवयोः साङ्ग्रामिकमुपकरणं सम्पादय ।

५. राजन्! तव शापस्य विमोचनकालः सन्निहितः ।

5 द्वयोः भावं विशदयत । **8**

१. आशास्यमन्यत् पुनरुक्तभूतं श्रेयांसि सर्वाण्यधिजग्मुषस्ते ।
पुत्रं लभस्वात्मगुणानुरूपं भवन्तमीड्यं भवतः पितेव ॥

२. पुत्रांस्ते बहुवयसो बहून् किमज्ञान् एकं वा लघुवयसं ददामि सूनुम् ।
सर्वज्ञं तमिति शिवेन पृच्छ्यमानस्त्वस्त्वेकः सकलविदित्युवाच विप्रः ॥

३. सत्यमर्काच्च सोमाच्च परमध्यास्महे पदम् ।
अद्य तूच्चैस्तरं ताभ्यां स्मरणानुग्रहात्तव ॥

४. या भाति लक्ष्मीर्भुवि मन्दरस्था तथा प्रदोशेषु च सागरस्था ।
तथैव तोयेषु च पुष्करस्था रराज सा चारु निशाकरस्था ॥

6 श्लोकमेकं पूर्णं लिखत । **4**

१. एते .... जानीमहे ॥

२. यावत् .... कीदृशः ॥

7 एकस्य कवेः देशकालकृतिमहत्त्वादीनां विषये लिखत । **4**

१. कालिदासः २. लक्ष्मणशास्त्री

8	**एकस्य लघुटिप्पणीं लिखत ।**						**4**
१.	पाण्डुः	२.	उदयनस्य औदार्यम्				
9	**चत्वारि पदानि वाक्ये योजयत ।**						**4**
१.	कलत्रम्	२.	सप्तार्चिः	३.	पाहि		
४.	आरात्	५.	अलम्	६.	चरणारविन्दे		
10	**चतुर्णां रूपाणि विवेचयत ।**						4
१.	कृतिनाम्	२.	असहमानः	३.	सपदि		
४.	प्रीतिकण्टकितत्वचः	५.	आयुः	६.	मन्येत		
11	**चतुर्णां पर्यायपदानि लिखत ।**						**4**
१.	अरुजम्	२.	सुदती	३.	अञ्जसा		
४.	विशाम्पतिः	५.	जिष्णुः	६.	कुलीरः		
12	**चतुर्णां विग्रहवाक्यं विलिख्य समासनाम लिखत ।**						**4**
१.	प्राप्तयौवनः	२.	निद्रालस्ये	३.	पुण्डरीकाक्षः		
४.	विदर्भराजनगरम्	५.	मदान्धः	६.	अध्यात्मम्		
13	**चतुर्णां सन्धिं विभज्य नाम लिखत ।**						**4**
१.	अध्यापयन्नधीश्वरः	२.	पूरयिष्यतीति	३.	कालस्सन्निहितः		
४	भगवत्पादोऽप्यान्तम्	५.	विहरंस्तस्याम्	६.	निश्चिन्वेकत्र		
14	**द्वयोः तत्तल्लकारे पुरुषत्रये सर्वाणि रूपाणि लिखत ।**						**6**
१.	जज्ञे	२.	ददामि	३.	प्रतिपद्यस्व	४.	आह
15	**द्वयोः व्याकरणविशेषं लिखत ।**						**4**
१.	अर्घ्यम्	२.	व्यजयत	३.	यादृच्छिकः	४.	अर्थ्याः
16	**समासमेकं सलक्षणं विशदयत ।**						**4**
१.	तत्पुरुषसमासः	२.	अव्ययीभावसमासः				

17 चतुर्थं पदं लिखत । **4**

१.	कृतवर्मा	- विष्णुमती	::	भीमः -	____________
२.	भर्तृहरिः	- नीतिशतकम्	::	अनन्ताचार्यः -	____________
३.	कौत्सः	- वरतन्तुः	::	धृष्टद्युम्नः -	____________
४.	हैडिम्बेयः	- तद्धितान्तः	::	पञ्चनली -	____________

18 इतरवचनानि लिखत । **4**

१.	_________	_________	कृताश्वासाः ।
२.	आह	_________	_________ ।
३.	अर्हन्	_________	_________ ।
४.	_________	यमलौ	_________ ।

19 रिक्तस्थानानि पूरयत । **4**

१. ववार च सुतापाणिग्रहणाय ______________ ।

२. भोः कुमाराः! पश्यत मे ______________ ।

३. भो राजन्! मा मां ______________ ।

४. गुरो! ______________ गिरेरस्ति भवति भक्तिः ।

20 प्रयोगपरिवर्तनं कुरुत । **2**

१. यः तव चेतसि वर्तते ।

२. पञ्च पाण्डवाः अजायन्त ।